

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1840/2020
10.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Ђура Мад и Андреј Товаришић, адвокати из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4538/19 од 18.12.2019. године, на седници већа одржаној дана 10.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 4538/19 од 18.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 2579/18 од 24.09.2019. године, одбијен је приговор стварне и апсолутне ненадлежности тог суда. Усвојен је тужбени захтев и обавезан је тужени да исплати тужиоцу 16.320.907,20 динара са законском затезном каматом од 24.09.2019. године до исплате. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 623.927,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 4538/19 од 18.12.2019. године, жалба туженог је делимично усвојена, делимично одбијена и првостепена пресуда потврђена у делу којим је усвојен тужбени захтев, а преиначена у делу одлуке о трошковима поступка тако што је снижена обавеза туженог на име накнаде трошкова поступка на износ од 451.427,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду сходно члану 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 72/11...18/20) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности. Нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка из одредбе члана 374. став 1. учињених у поступку пред другостепеним судом које би могле представљати дозвољени ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је наслеђем из оца стекао парцеле број .., .. и .. које су настале парцелацијом раније постојећих парцела у циљу формирања мањих и њихове продаје. Новоформиране парцеле наведених ознака коришћене су као земљани пут који служио приласку другим парцелама. У међувремену су ове парцеле делом претворене у јавне саобраћајнице са изграђеном инфраструктуром. У састав улица сразмерно тужиоцевом сувласничком уделу и површини парцела фактички приведених намени ушло је 217 м² парцеле .., 1040 м² парцеле .. и 1629 м² парцеле .. односно укупно 2.886 м². Овакво фактичко стање одговара плану генералне регулације насељеног места Ветереник („Службени лист Града Новог Сада“, број 27/15, 14/17 и 55/18), према ком су спорне парцеле намењене за јавну саобраћајну површину. У односу на новоформиране парцеле наведених ознака тужилац је и даље уписан као сувласник и то са 1986/2389 дела на парцели .. и са 19452/39504 делова на парцелама .. и .., све у КО Ветерник. Ове парцеле се према катастарској евиденцији воде као њиве. Тржишна вредност земљишта спорног реона износи 5.655,20 динара по м².

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су усвојили тужбени захтев у целисти, а наводима ревизије правилност примене материјалног права се не доводи у сумњу.

Право на имовину је једно од основних људских права заштићених уставно-правним нормама и нормама међународних конвенција, чији је Република Србија потписник. Уставом Републике Србије у члану 58. зајемчено је мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона и предвиђено да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. Законом се може ограничити начин коришћења имовине, а одузимање или ограничење имовине ради наплате пореза и других дажбина или казни, дозвољено је само у складу са законом.

Протоколом број 1, уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, у члану 1. гарантује се заштита имовине и прописано је да свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине, да нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права. Ове одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу са општим интересима.

Уставне одредбе и Конвенцијско право указују на обавезу исплате разумне накнаде за одузету имовину, по тржишним ценама у време пресуђења, која је побијаном пресудом и утврђена.

Решење о експропријацији и одређивању накнаде за експроприсану имовину никада није донето, а сама чињеница да су планом детаљне регулације спорне парцеле

одређене за улицу указују на то да су исте постале јавно добро у општој употреби у јавној својини јединице локалне самоуправе због чега се ради о такозваној фактичкој експропријацији јер је тужени земљиште својим планским актима и саглашавањем са фактичким радњама на терену привео одговарајућој намени - улици у насељеном месту, због чега тужиоцу припада потраживана накнада која је супротно ревизијским наводима правилно утврђена. Због тога, како се неосновано наводи у ревизији, није од утицаја ко је извршио фактичке радње на терену, јер су предметне парцеле и у природи јавно грађевинско земљиште приведено урбанистичкој намени у утврђеној површини за коју је тужиоцу правилно и досуђена накнада. Тужени током поступка није спорио да су наведене парцеле предвиђене за јавну површину, односно улицу и да се као такве и користе, нити је спорио да су извршене фактичке радње на терену, да су парцеле делимично опремљене инфраструктуром и да их несметано користи неограничен број лица за јавни саобраћај, а тужени, супротно наводима ревизије, није доказао да то није била потреба локалне самоуправе, нити да то није био јавни и општи интерес. Неосновани су наводи ревизије туженог да тужилац и даље остварује своје право, јер спорне парцеле, настале препарцелацијом, представљају улицу и по планским актима и фактички на терену, те тужиоцу сходно члану 58. Устава Републике Србије коме је право својине ограничено у јавном интересу утврђеном на основу закона, припада накнада која не може бити нижа од тржишне, што му је у конкретном случају и досуђено. С обзиром на наведено нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наводима ревизије понављају се жалбени наводи, пре свега у вези чињенице о субјекту, начину и времену фактичког депоседирања тужиоца, који су супротно ревизијским наводима правилно оцењени од стране Апелационог суда, те их овај суд неће детаљно образлагати, сходно члану 414. став 2. ЗПП. Осталим наводима ревизије туженог оспорава се правилност утврђеног чињеничног стања из којих разлога се ревизија не може изјавити, па они не могу бити предмет разматрања ревизијског суда.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић